

Etiska förhållningssätt för Socialdemokraterna i riksdagen

Syftet med denna skrift är att tydliggöra för gruppen gemensamma etiska förhållningssätt och därmed utgöra ett stöd för ledamöterna i det dagliga arbetet. Om behov uppstår ska denna skrift också fungera som ett stöd vid extern kommunikation.

Den innehåller gruppens samtliga etiska policys, där stadgarna utgör grunden. Den håller i huvudsak en generell nivå och bygger på att ledamoten själv alltid har ansvaret för sina beslut och sina handlingar.

Men först några allmängiltiga riktmärken för oss som förtroendevalda och Socialdemokrater, från rapporten, Öppenhet - Tydlighet - Rimlighet, En rapport om insatser mot fallskärmar, fiffel och fusk, godkänd av partistyrelsen 1997, ”- representerar du det socialdemokratiska partiet och därmed de väljare som röstat på vårt parti

- företräder du socialdemokratiska värderingar
- lever du som du lär
- kämpar du för att välfärd och möjligheter kommer alla till del
- ogillar du fusk och fiffel
- verkar du för öppenhet och offentlighet
- kan du redovisa det du företar dig i ditt politiska uppdrag
- är du aktsam med skattebetalarnas pengar.”

Policyn är antagen av Socialdemokraterna i riksdagens gruppmöte den 23 mars 2010. Och justeras i samband med varje ny mandatperiod.

INNEHÅLL

Etiska förhållningssätt för Socialdemokraterna i riksdagen	1
Gruppens stadgar	3
Alkohol	3
Arbetsformer och strategisk samordning i opposition	3
Bisysslor	3
Jämställdhet	4
Förhållningssätt till varandra	4
Förmåner och regler	4
Internet	4
Jäv	4
Krishantering	5
Kränkande behandling	5
Kvittning	5
Ledigheter	6
Generellt om ledigheter	6
Föräldraledighet	6
Sjukledighet	6
Lobbying	6
Mutor/bestickning	7
Partistyrelsens resepolicy	7
Representation och inbjudningar	7

Gruppens stadgar

”Antagna av riksdagsgruppen 11 november och fastställda av partistyrelsen 21 november 2003

§ 1 Ändamål

Den socialdemokratiska gruppen i riksdagen har till ändamål att samla de socialdemokratiska ledamöterna av riksdagen för att på grundval av partiets program verka för de socialdemokratiska idéerna.”

Alkohol

Gruppens policy för alkohol uttrycker den syn som ska genomsyra gruppens förhållningssätt till alkoholfrågor. Huvudprincipen är att vi som ledamöter ska sträva efter en nykter arbetsmiljö och därför iaktta stor måttlighet i samband med ledamotsaktiviteter där alkohol ingår. Förutsättningarna för detta är att det finns en medveten syn och ett tydligt förhållningssätt vad gäller alkoholkulturen inom gruppen. Alla gruppens ledamöter har ett ansvar att verka i policyns anda så att missbruk inte uppstår och att ge stöd till den som drabbas. En ledamot som har alkoholproblem behandlas likvärdigt som ledamöter med andra sjukdomar.

Bilaga 1. Alkoholpolicy

Arbetsformer och strategisk samordning i opposition

Vi ska använda alla olika arbetsformer och forum i riksdagen så strategiskt effektivt som möjligt därför behöver vi vara överens om hur och när vi använder dem. Det gäller, motioner, beredningsrutiner inom gruppen/partiet och in S-MP-V-samarbetet, voteringar, gruppmöten, ansvarsfördelningen i gruppen, interpellationer, frågestunder, KU-anmälningar, interpellationsdebatter, aktuella och särskilda debatter.

Bisysslor

Att ta ett stort ansvar för partiarbetet förväntas av dig som ledamot. Om du som ledamot överväger att åta dig andra uppdrag/uppgifter som kan inverka, eller av utomstående uppfattas kunna inverka på riksdagsuppdraget, tidsmässigt, lojalitetsmässigt eller på något annat negativt sätt, förväntas du samråda med gruppledningen.

Riktlinjerna är dock att bisysslan ska kunna utföras under plenafri tid och bidra positivt till uppdraget som ledamot för Socialdemokraterna. Samt att riksdagsuppdraget inte används för inkomstbringande verksamhet.

Jämställdhet

Socialdemokraterna är ett feministiskt parti i både ord och handling. Som Socialdemokrater verkar vi därför alltid för en jämställd sammansättning i politiska organ. Vi strävar, var och en, efter att föregå med gott exempel och att bidra till att höja medvetenhet om patriarkala strukturer, de enskilda handlingarnas betydelse och grundläggande värderingar. Men vi vet också att jämställdhetsfrågor i stor utsträckning berör känslor och upplevelser av verkligheten och bidrar därför till ett öppet klimat som skapar förutsättningar för framåtsyftande diskussioner.

Förhållningssätt till varandra

Lika självklart som det är högt i tak i den interna sakpolitiska debatten är det att vi är rädda om varandra på ett personligt plan. Därför framför vi personlig kritik direkt till den det rör.

Förmåner och regler

Som ledamot sätter du dig självklart in i riksdagens olika regelverk för de förmåner som följer med ditt förtroendeuppdrag.

Bilaga 2, Sammanfattning riksdagens regelverk kring ledamotsuppdraget med länkar.

Internet

Det politiska samtalet förs idag ofta via Internet och det blir allt mer självklart för oss som ledamöter att delta i de många sociala medierna. Lika självklart är det för olika typer av media att söka scoop och nyheter på nätet. En god regel för närvaron på nätet är därför att gärna förhålla sig personlig men aldrig privat. På nätet liksom i övrigt finns ingen egentlig gräns mellan ledamoten och privatpersonen, du blir alltid bedömd som ledamot.

Jäv

Ledamot får inte närvara i utskott när ett ärende behandlas som personligen rör ledamot eller en till honom eller henne närstående. Berörs ledamot av ett ärende som medlem av ett kollektiv, till exempel i en yrkesgrupp föreligger inte jäv.

Det innebär att du som enskild ledamot själv ofta måste avgöra om det med hänsyn till politiska, etiska konsekvenser är lämpligt att delta. Som ledamot har du att ta aktivt ansvar för att en strikt syn på jäv bibehålls. Om du känner dig osäker, samråd med gruppledningen.

Krishantering

Trots allt, om du får signaler om eller tror att det finns risk för att förtroendet för dig kan komma att ifrågasättas, internt eller offentligt, ska du skyndsamt kontakta gruppledningen.

Kränkande behandling

Det råder nolltolerans för alla former av trakasserier som kränker någons värdighet. Alla har ett ansvar att motarbeta varje tendens till trakasserier i de sammanhang där vi verkar. Det är den utsatta personen som avgör om beteendena eller handlingarna är kränkande. Det är alltså en subjektiv uppfattning hos den utsatta personen som är utgångspunkt för bedömningen av vad som är kränkande. I bilagan nedan beskrivs hur vi ska agera vid kännedom om kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier i riksdagsgruppen.

Bilaga 3. Beredskap för hantering av kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier.

Kvittning

Kvittning tillämpas med stor restriktivitet. Godtagbara skäl för kvittning är politisk medverkan vid utåtriktade arrangemang som bedöms vara politiskt viktigare för partiet än närvaro i riksdagen. Internationella/nordiska uppdrag kan vara skäl för kvittning.

Uppdrag i styrelser, utredningar och liknande, såväl statliga, regionala som kommunala är inte skäl för kvittning.

De av gruppens medlemmar som har ordförandeuppdrag ska tillse att inga sammankomster som kräver närvaro av gruppmedlemmarna förläggs till plenadagar, om inte sammankomsten kan förläggas till riksdagshuset.

Även för uppdrag som du blir utsedd till av gruppstyrelsen/riksdagsgruppen ska kvittning sökas.

Medverkan vid möten och konferenser, såväl politiska som fackliga, bör ske på icke-plenadag om möjligt.

Traditionella arbetsplatsbesök och liknande aktiviteter ska ske på icke-plenadag.

Regler beslutade av gruppmöte 1999-01-19

Ledigheter

Generellt om ledigheter

Att företräda svenska folket som riksdagsledamot är det finaste förtroendeuppdraget man kan få. Därför ska tjänstledigheter beviljas ytterst restriktivt.

Det är ditt ansvar att leva upp till det förtroendet du fått av väljarna. Det innebär också att det är upp till dig att avgöra hur du ska sköta ditt uppdrag under löpande mandatperiod, vad du ska prioritera och vilka arbetsuppgifter du ska åta dig. Diskutera gärna med gruppledningen innan du bestämmer dig.

Men ibland kan behov av tjänstledighet ändå uppstå. Om du av personliga skäl beviljats en kortare ledighet av talmannen ska du begära avdrag på arvudet för ledighet under tid då arbetsplenium pågår även om ledigheten är kortare än en månad.

Föräldraledighet

Det är viktigt att gruppens arbetsmetoder och förhållningssätt underlättar för att ledamotsuppdraget ska gå att kombinera med att vara småbarnsförälder. Men självklart är inte plenafri tid till för att förlänga föräldraledighet.

Sjukledighet

Som socialdemokratisk ledamot anmäler du sjukledighet snarast till kammarkansliet om du på grund av sjukdom inte kan fullgöra ditt uppdrag som ledamot.

Eftersom en ledamot anses utföra sitt uppdrag 365 dagar/år ska sjukanmälan göras första sjukdagen även om den inträffar en lördag, söndag eller under en plenafri period.

Lobbying

Att möta människor och olika intressegrupper för att ta del av synpunkter och förslag är en viktig del i förtroendeuppdraget som riksdagsledamot. Ibland stämmer dessutom förslagen överens med vår politiska dagordning och vi kan då bidra genom att driva en fråga med riksdagen som plattform. När vi gör så blir vi också personligt ansvariga för de texter och material som vi lämnar vidare till riksdagen eller andra publika kanaler som till exempel media.

En huvudregel inför mötet med lobbyister är därför att alltid ta reda på syftet och vem som betalar. Om du får förslag utifrån som du inte hinner sätta dig in i eller om du är osäker på syftet och vem som är den egentliga uppdragsgivaren, avböj medverkan.

Mutor/bestickning

Mutbrott begås när en arbetstagare eller uppdragstagare för sin egen vinning eller för någon annans räkning tar emot en muta eller annan otillbörlig förmån för sin tjänsteutövning. Att begära muta eller låta sig bli utlovad en muta är också mutbrott. Regelverket kring mutor och bestickning finns både för att säkerställa att beslut fattas på saklig grund och för att säkra beslutens legitimitet.

Det är viktigt att uppmärksamma att det inte behöver finnas något orsakssamband mellan förmånen och på vilket sätt arbetstagaren/uppdragstagaren utför sitt arbete.

Som ledamot löper du stor risk om du tar emot eller accepterar olika förmåner som erbjuds av utomstående men framförallt är det oetiskt. Det gäller inte bara dig som ledamot, även anhöriga och andra närstående kan bli föremål för prövning.

Vart gränserna går är inte alltid så tydligt utan för det mesta krävs det ett personligt ansvar. Tacka därför alltid nej till allt som kan uppfattas som att du kan tänkas bli påverkad eller uppfattas bli påverkad av en förmån. Att du själv har uppfattningen att du inte påverkas om du tar emot förmånen hjälper inte.

Om du av särskilda skäl anser att du inte kan tacka nej till en gåva vid ett utlandsbesök eller av besökande utländska gäster eller dylikt - ta emot gåvan för Socialdemokraternas i utskottet eller för gruppens räkning. Anmäl till gruppledningen om du för riksdagsgruppens räkning har tagit emot en gåva och rådgör vid behov hur gåvan ska hanteras rent praktiskt.

Det är alltid du själv som tar beslutet men om du är osäker, stäm av med gruppledningen.

Partistyrelsens resepolicy

För dig som ledamot gäller i första hand riksdagens Reseregler. Men du bör också känna till att det finns en resepolicy som partistyrelsen antagit för förtroendevalda och anställda, vid partiexpeditionen, Sveavägen 68. Policyn gäller för centrala arrangemang.

Representation och inbjudningar

Som företrädare för Socialdemokraterna blir du inbjuden och bjuder själv in till en mängd olika aktiviteter och sammanhang, det är en viktig del av uppdraget som ledamot.

Att tacka ja till en inbjudan eller själva bjuda in någon kan också vara och uppfattas vara ett mycket viktigt politiskt ställningstagande. Om du som ledamot för

Socialdemokraterna tackar ja till en inbjudan tolkas det troligen som en bekräftelse på en vänskaplig relation med den enskilda personen, organisationen, partiet eller landet som bjudit in eller till och med, med andra inbjudna gäster. För det allra mesta är detta inget problem men ibland uppstår situationer där ett ja eller nej till en inbjudan kan få mycket stora politiska konsekvenser. Därför, om du känner dig osäker på hur du ska förhålla dig till en inbjudan rådgör gärna med gruppledningen.

Riktlinjen vid inbjudningar från andra länder via deras ambassader i Sverige eller liknande är att gärna tacka ja till inbjudan när hänsyn till ovan är taget men att själv står för resa och uppehälle genom att söka riksdagens resestipendier.